

| Dersin Adı                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                    | Kodu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Yarıyılı | T+U | Kredisi | AKTS |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|-----|---------|------|
| Evrensel Tasarım (Seç)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                    | 3302511                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | V        | 3+0 | 3       | 3    |
| Ön koşul Dersler                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |          |     |         |      |
| Dersin Dili                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                    | Türkçe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |          |     |         |      |
| Dersin Türü                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                    | Seçmeli                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |          |     |         |      |
| Dersin Koordinatörü                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |          |     |         |      |
| Dersi Veren                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |          |     |         |      |
| Dersin Yardımcıları                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |          |     |         |      |
| Dersin Amacı                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                    | Evrensel Tasarım kuramları-ilkeleri ilgili temel bilgi kazandırmak, bütün kullanıcı grupları tarafından fiziksel çevre kullanılabilme öğretisi sağlamak, kapsayıcı mimari tasarım çözümlerini irdelemek.                                                                                                                                                                                                       |          |     |         |      |
| Dersin Öğrenme Çıktıları                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                    | <b>Bu dersin sonunda öğrenci;</b><br>1. Evrensel Tasarım yaklaşımları ve prensipleri hakkında bilgi sahibi olur.<br>2. Erişebilirlik ve kullanılabilirlik kavramlarını tanımlayabilmeyi öğrenir<br>3. İç ve dış mekân tasarımı ve revizyonu konularında kapsayıcı yaklaşımla tasarım yapabilme kapasitesine erişir.<br>4. Dezavantajlı grupların kullanıcı ihtiyaçlarını ve ihtiyaç duydukları ölçüleri bilir. |          |     |         |      |
| Dersin İçeriği                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                    | Evrensel Tasarım İlkeleri ve uygulamaları, erişebilir tasarım, engel türleri ve tasarımla ilişkilendirilmesi, Herkes için tasarım ile bağlantılı boyutlar ve ölçüler, dolaşım, rekreasyon alanları, kamu yapılarında ulaşılabilirlik.                                                                                                                                                                          |          |     |         |      |
| Haftalar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Konular                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |          |     |         |      |
| 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Mimari tasarım sürecinde kullanıcı gruplandırılması ve gereksinimleri                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |          |     |         |      |
| 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Küresel ölçekte ‘Antropometri’ kavramı ve genel kabuller                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |          |     |         |      |
| 3                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Evrensel Tasarım yaklaşımının tarihsel gelişimi                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |          |     |         |      |
| 4                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Evrensel Tasarım temel prensipleri                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |          |     |         |      |
| 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Evrensel Standartlar kılavuzu                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |          |     |         |      |
| 6                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Erişebilir ve ulaşılabilir tasarımla ilgili tanımlar                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |          |     |         |      |
| 7                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Engelli kavramı ve engelli insanın yaşam ile ilgili çevre -mekân gereksinimlerinin irdelenip evrensel tasarım ilkesine aktarılması |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |          |     |         |      |
| 8                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Engellilere yönelik tasarımda ulusal ve uluslararası mevzuatlar                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |          |     |         |      |
| 9                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Yapılaşmış çevrede engelliler ve tasarımdan uygulamaya karşılaşılan sorunların tespiti                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |          |     |         |      |
| 10                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Kent ölçeğinde erişebilir tasarım problemlerinin belirlenmesi ve önerileri (ulaşım, dolaşım ve rekreasyon alanları)                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |          |     |         |      |
| 11                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | İç mekân tasarım problemlerini belirlenmesi ve önerileri                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |          |     |         |      |
| 12                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Uygulama-Engellilere yönelik yapı çevre tasarım çalışması                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |          |     |         |      |
| 13                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Dönem sonu öğrenci sunumları ve uygulamaların değerlendirilmesi                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |          |     |         |      |
| 14                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Dönem sonu öğrenci sunumları ve uygulamaların değerlendirilmesi                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |          |     |         |      |
| Genel Yeterlilikler                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |          |     |         |      |
| 1. Evrensel Tasarım prensiplerini mimari ve kentsel tasarım ölçeğinde kullanır.<br>2. Yapılı çevrede mimari kullanım problemlerine yönelik analizler gerçekleştirme yetisine sahip olur.<br>3. Etik ve Mesleki Hükümler: Kamu sağlığı, güvenliği ve refahı için yönetmelik, mevzuatlar ve standartlar gibi tasarımı etkileyen konularda mimarın yasal sorumluluklarını anlar.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |          |     |         |      |
| Kaynaklar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |          |     |         |      |
| 1. Ostroff, E. (2011). Universal design: an evolving paradigm. Universal design handbook, 2, 34-42.<br>2. Preiser, W. (2011). Toward universal design performance assessments. Preiser, W. and Smith, K. Universal Design Handbook. London: McGraw-Hill, 38.<br>3. Preiser, W. F., & Smith, K. H. (2011). Universal design at the urban scale. Universal Design Handbook (2 ed., pp. 20.1-20.8). New York: Mcraw-Hill.<br>4. Evcil, A. N. (2014). Herkes için tasarım: evrensel tasarım. Boğaziçi Yayınları.<br>5. Ergenoğlu, A. S. (2013). Mimarlıkta Kapsayıcılık: Herkes İçin Tasarım. Yıldız Teknik Üniversitesi, 26-52.<br>6. ADA, (American with Disabilities Act -Engelli Amerikalılar Yasası), Standarts for Accesible Design, Department of Justice,2010 (www.ada.gov) |                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |          |     |         |      |

|                                  |
|----------------------------------|
| <b>Değerlendirme<br/>Sistemi</b> |
|                                  |

|                                                      | <b>PROGRAM ÖĞRENME ÇIKTILARI İLE<br/>DERS ÖĞRENİM KAZANIMLARI İLİŞKİSİ TABLOSU</b> |     |     |                |     |     |               |     |     |                 |      |      |                     |      |      |
|------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------|-----|-----|----------------|-----|-----|---------------|-----|-----|-----------------|------|------|---------------------|------|------|
|                                                      | PÇ1                                                                                | PÇ2 | PÇ3 | PÇ4            | PÇ5 | PÇ6 | PÇ7           | PÇ8 | PÇ9 | PÇ10            | PÇ11 | PÇ12 | PÇ13                | PÇ14 | PÇ15 |
| ÖK1                                                  | 5                                                                                  | 5   | 5   | 5              | 4   | 4   | 5             | 5   | 5   | 5               | 5    | 4    | 5                   | 4    | 4    |
| ÖK2                                                  | 5                                                                                  | 4   | 5   | 4              | 3   | 4   | 5             | 4   | 5   | 5               | 4    | 4    | 5                   | 4    | 3    |
| ÖK3                                                  | 5                                                                                  | 4   | 5   | 4              | 4   | 4   | 5             | 4   | 5   | 5               | 4    | 4    | 5                   | 3    | 4    |
| ÖK4                                                  | 4                                                                                  | 4   | 4   | 4              | 4   | 4   | 5             | 4   | 5   | 4               | 4    | 3    | 5                   | 4    | 4    |
| <b>ÖK: Öğrenme Kazanımları PÇ: Program Çıktıları</b> |                                                                                    |     |     |                |     |     |               |     |     |                 |      |      |                     |      |      |
| <b>Katkı<br/>Düzeyi</b>                              | <b>1 Çok Düşük</b>                                                                 |     |     | <b>2 Düşük</b> |     |     | <b>3 Orta</b> |     |     | <b>4 Yüksek</b> |      |      | <b>5 Çok Yüksek</b> |      |      |

| Ders                | PÇ1 | PÇ2 | PÇ3 | PÇ4 | PÇ5 | PÇ6 | PÇ7 | PÇ8 | PÇ9 | PÇ10 | PÇ11 | PÇ12 | PÇ13 | PÇ14 | PÇ15 |
|---------------------|-----|-----|-----|-----|-----|-----|-----|-----|-----|------|------|------|------|------|------|
| Evrensel<br>Tasarım | 5   | 4   | 5   | 4   | 4   | 4   | 5   | 4   | 5   | 5    | 4    | 4    | 5    | 4    | 4    |